
Står på i kampen mot atomvåpen

AKTUELT I FORENINGEN

LISE B. JOHANNESSEN

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Saima Naz Akhtar har i en årrekke vært engasjert i arbeidet mot atomvåpen. Våren 2017 ble hun valgt til leder i foreningen Norske leger mot atomvåpen.

ENGASJERT: – Det er en morsom tid å være engasjert i atomvåpensaken, sier Saima Naz Akhtar. Foto: Lise B. Johannessen

Hun forteller at det var litt tilfeldig hun valgte å engasjere seg i akkurat dette. – Jeg var på et informasjonsmøte hos MedFred (Medisinstudenter for fred og sosialt ansvar), og syntes i utgangspunktet det var vel ambisiøst og kanskje litt naivt å skulle engasjere seg i kampen mot atomvåpen. Men så var jeg så heldig å få lov til å delta på en studentkonferanse de arrangerte. Her lærte og forsto jeg at det er viktig å engasjere seg, og at det ikke skal så mye til for faktisk å

kunne forandre og gjøre noe. Som helsepersonell har vi på en måte et moralsk imperativ for å engasjere oss i kampen mot atomvåpen. Skulle atomvåpen blir brukt har vi som leger lite å stille opp med, så her er forebygging den eneste medisinen vi kan bruke. Derfor synes jeg dette arbeidet er ekstra viktig.

– Du leder en liten, men aktiv forening. Hva er de viktigste oppgavene nå og i tiden fremover?

– En av de viktigste oppgavene for oss nasjonalt er å få Norge til å signere avtalen om å forby bruken av atomvåpen som ble vedtatt av 122 stater i juli i fjor. Vår jobb er å være lobbyister og å få myndighetene til å innse at dette er en viktig sak. Det norske folk har jo også talt – 80 prosent ønsker et forbud. Det er flott at vi nå endelig har fått på plass et forbud mot atomvåpen som strekker seg til å gjelde alle verdens stater.

– I tillegg er det å spre informasjon og få flere til å forstå hvorfor det er viktig å engasjere seg nå og å informere om de medisinske konsekvensene ved bruk av atomvåpen. Og så må vi, som i alle organisasjoner, passe på medlemmene våre.

– Du er nylig blitt mamma til lille Jacob. Kampen mot atomvåpen blir muligens enda viktigere nå?

– Ja, som mamma har jeg på en måte et ekstra ansvar for at han skal ha en verden. Det er mange saker man kan engasjere seg i, men denne blir ekstra viktig.

– I 1985 mottok Den internasjonale legeförening mot atomkrig Nobels fredspris, og i fjor fikk ICAN (Den internasjonale kampanjen for forbud mot atomvåpen) prisen. Dere er en del av denne kampanjen. Hva betyr denne anerkjennelsen?

– Jubelen «stod i taket» da prisen ble kunngjort. Det er den største anerkjennelse man kan få som fredsorganisasjon. Det er nesten så jeg ikke kan tro det fremdeles. Det at ICAN fikk prisen gir selvfølgelig en mye større tyngde. Det er lettere å komme på dagsordenen og du blir mer kjent i allmennheten. Den umiddelbare effekten i dagene rett etter var at det var veldig mye fokus og oppmerksomhet både mot kampanjen og saken. Den langsiktige effekten er at man ikke lenger bare er en liten gruppe, men at man plutselig blir en internasjonal aktør som blir tatt mye mer seriøst og blir lyttet til på en helt annen måte.

– I forslaget til statsbudsjettet for 2019 er de øremerkede midlene til ICAN og Norske leger mot atomvåpen, som driver ICANs arbeid i Norge, fjernet. Hvilken betydning vil dette ha for det videre arbeidet?

– Det vil absolutt ha betydning for arbeidet vårt, og det er også alvorlig at de har fjernet midlene som har gått til forskning. Men dette er en trend vi har sett helt siden regjeringsskiftet i 2013. Støtten har stadig blitt redusert og er nå helt ute av statsbudsjettet. I fjor var vi så heldige at Stortinget la inn øremerkede midler i statsbudsjettet, de er i år tatt ut i Regjeringens forslag. Det som skjer at man fjerner støtten til de praktiske tingene, som å ha et sekretariat, men engasjementet vil alltid være der. Vi vil alltid ha et «rådyktig» styre. Det har vi, og det hadde vi også før vi fikk et eget sekretariat – men med et sekretariat har vi noen som sørger for den daglige kontinuiteten. Klarer vi ikke å endre dette før statsbudsjettet blir vedtatt, så vil halvannet årsverk bli borte.

– Til daglig jobber du som LIS2 ved Haukeland universitetssykehus, du er mamma og du leder en aktiv forening. Hvordan får du tiden til å strekke til?

– Det viktigste for å få det til å gå rundt er å ha gode støttespillere, og ikke stille like store krav på alt. Jeg overtok etter Jon Gunnar Mæland. Det var store sko å fylle, men jeg har et kjempedyktig styre som følger opp og passer på meg, og et supert sekretariat som er svært dyktige og selvdrevne. Og ikke minst har jeg en mann og foreldre som stiller på hjemmefronten.

– Dessuten er det gøy å drive med dette nå. Kampen mot atomvåpen er svært viktig – og det skjer så mye, med stadig nye stater som signerer og ratifiserer forbudet. Selv om det ikke er trådt i kraft ennå, det skjer først når femti stater har ratifisert avtalen, er det helt utrolig å se at det kommer i havn.

Publisert: 26. november 2018. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. juni 2026.